

LA FENICE - Uilenburger Concert 20 januari 2014

Het beroemde theater La Fenice in Venetië brandde twee keer tot de grond toe af, de laatste keer in 1996. Steeds herrees uit de as een nieuw theater in zijn volle glorie, de liefde van de Italianen voor hun muziek bleek onverwoestbaar. In de Tweede Wereldoorlog richtte het antisemitische bewind van Mussolini grote schade aan in het Italiaanse muziekleven. Net als in de rest van Europa bleek deze schade veel moeilijker te herstellen. Na 70 jaar herrijst de muziek van vervolgte en gevluchte Italiaanse componisten als een ware Feniks uit de as. Gitarist Dario Macaluso, fluitiste Eleonore Pameijer, violiste Ursula Schoch en pianist Marcel Worms spelen werken van Mario Castelnuovo-Tedesco, Leone Sinigaglia en Aldo Finzi. Op het programma staan verder werken van de Nederlandse componisten Roderik de Man, Leo Samama en Jacques Goudappel.

Al in de vijftiende eeuw verdreef de Sefardische diaspora de voorouders van Mario Castelnuovo-Tedesco (1895-1968) uit Spanje naar Florence. Hij studeerde er piano en compositie, geïnspireerd door zowel grootheden uit de literatuur als zijn Joodse erfgoed. Voor gitaar componeerde hij bijna 100 werken. Met steun van Arturo Toscanini ontvluchtte hij het fascisme. Zoals zoveel van zijn collega's wist hij in de VS een nieuwe carrière op te bouwen als filmcomponist in Hollywood. Leone Sinigaglia (1868-1944) studeerde bij Brahms en Dvorák en verzamelde als enthousiast alpinist vele liederen uit het berggebied rond Cavoretto. Regelmatig bezocht hij Nederland, waar de composities van 'den vroolijken Italiaan' regelmatig uitgevoerd werden in het Concertgebouw. Ook het Joodsch Symfonie Orkest voerde in 1942 nog zijn Piemontese Dansen uit naast werken van Milhaud en Mendelssohn. Sinigaglia werd in 1944 in Turijn gearresteerd en overleed ter plekke aan een hartaanval. Aldo Finzi (1897-1945) werd in Milaan in een zeer muzikale Joodse familie geboren. Al snel boekte de jonge componist successen, maar het antisemitisme maakte korte metten met zijn carrière. In 1937 werd zijn komische opera 'La Serenata al vento' door de jury bekroond in een competitie van La Scala, maar de regering sprak een veto uit en de Joodse componist kreeg zijn prijs niet. Een paar maanden later werden de wetten van kracht die Finzi verboden zijn eigen werk uit te voeren. Finzi dook onder en bleef componeren, geïnspireerd door de actualiteit begon hij aan zijn opera 'Shylock'. Het werk zou niet meer afkomen. Na zijn dood in 1945 werd hij onder een valse naam begraven.

Dario Macaluso vroeg 14 hedendaagse componisten voor hem een werk te schrijven gebaseerd op het oudst bekende drinklied. Roderik de Man componeerde 'cause life is surely too short' voor hem in 2003. Leo Samama componeerde in 1976 'To Italy', een werk voor fluit solo opgedragen aan Noor Kamerbeek. Van Jacques Goudappel (1911-1995) spelen Eleonore Pameijer en Marcel Worms de 'Elegie' voor fluit en piano. Binnenkort verschijnt een cd met kamermuziek van deze bijna vergeten Groningse componist.

Programma

Mario Castelnuovo-Tedesco	Capriccio Diabolico voor gitaar solo
Leone Sinigaglia	Sonate voor viool en piano (1936)
Mario Castelnuovo-Tedesco	Sonatine voor fluit en gitaar
Aldo Finzi	Sonate voor viool en piano
Leo Samama	To Italy - Fantasy for flute solo on a poem by Shelley (1976/revised 1981)
Roderik de Man	'cause life is surely too short' voor gitaar solo (2003)
Jacques Goudappel	Elegie voor fluit en piano

Eleonore Pameijer, fluit – Dario Macaluso, gitaar – Ursula Schoch, viool – Marcel Worms, piano

datum	maandag 20 januari 2014
aanvangstijd	20.15 uur
locatie	Bethaniënklooster, Barndesteeg 6B, Amsterdam
prijs	€ 17,50 / € 14,- (CJP/Stadspas/65+)

Reserveren Bethaniënklooster: www.bethanienklooster.nl - of bel de Leo Smit Stichting, 020 422 7001 / secretariaat@leosmit.nl / www.leosmit.org

De activiteiten van de Leo Smit Stichting worden mede mogelijk gemaakt door Gemeente Amsterdam (www.amsterdam.nl), SNSReaalfonds (www.snsreaalfonds.nl) en Sena (www.sena.nl)

Noot voor de redactie: Voor meer informatie of beeldmateriaal kunt u kijken op http://www.leosmit.org/leosmitstichting.php?DOC_INST=4 of contact opnemen met Carine Alders, 033-4613186 / 06-14665918, secretariaat@leosmit.nl.